









**NOUS SOMMES
CHARLIE**







1215
Magna Carta

'De kerk moet vrij zijn en haar rechten mogen niet worden geschonden ... Het is iedereen toegestaan ons koninkrijk te verlaten en er weer terug te keren ... Geen vrije burger mag worden gearresteerd of gevangengezet tenzij na een veroordeling door de rechters volgens de wetten van het land ... Als rechters en gerechtsdienaren zullen alleen diegenen worden aangesteld die de wetten van het koninkrijk kennen en die er oprecht naar streven die na te leven ...'



1215
Magna Carta

1789
Verklaring van de Rechten van de Mens en de Burger
(Franse Revolutie)

Mensen zijn vrij en gelijk in rechten geboren. Verbod op gevangenschap zonder proces. Rechten zoals die op godsdienstuitoefening, bezit en controle op de rechtvaardigheid van belastingen. Burgers mogen vrijelijk spreken, schrijven en hun ideeën in druk mogen verschijnen, zolang dat althans geen inbreuk vormt op de wet.'



Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EVRM)

art. 1: Verplichting van lidstaten zich te houden aan de rechten en **toe te passen** op iedereen

art. 2: recht op **leven**

art. 3: verbod op **martelen**

art. 4: verbod op **slavernij en dwangarbeid**

art. 5: recht op **vrijheid en veiligheid**

art. 6: recht op een **eerlijk proces**

art. 7: geen straf zonder wet: **legaliteitsbeginsel**

art. 8: recht op bescherming van de **privésfeer**

art. 9: vrijheid van **gedachte, geweten en godsdienst**

art. 10: vrijheid van **meningsuiting**

art. 11: vrijheid van **vergadering**

art. 12: recht op **huwelijk**

art. 13: recht op daadwerkelijk **rechtsmiddel**

art. 14: verbod op **discriminatie**

art. 15: afwijkingen indien ten tijde van **oorlog of noodsituatie**

art. 16: politieke beperkingen voor **vreemdelingen**

art. 17: rechten in het verdrag mogen **niet beperkt** worden in naam van ander recht

art. 18: rechten mogen alleen gebruikt worden **waarvoor ze bedoeld** zijn

Protocollen: **15 protocollen**







Korte vrijheidsbeneming (Stop & Search)

Is Stop & Search een schending van artikel 5 van het EVRM (R op vrijheid)?
De burger is genoodzaakt de publieke ruimte te gebruiken. De overheid mag daarom de publieke ruimte niet bewaken volgens de bewakingslogica van private of semi-private plaatsen.

GILLAN EN QUINTON VS. V.K.
Het hof stelt dat enkel het voorkomen van **concrete en specifieke** misdrijven door de lidstaten mag aangewend worden om de vrijheid van hun burgers te beperken.

Concreet maakt het Hof duidelijk dat het niet langer mogelijk is om bijzondere stop- en fouilleerbevoegdheden te gebruiken voor de bescherming van de nationale veiligheid wanneer er **geen sprake is van een noodtoestand**.

Korte vrijheidsbeneming (Stop & Search)

Is Stop & Search een schendig van artikel 8 van het EVRM (R op privacy)?

GILLAN EN QUINTON VS. V.K. & FOKA VS. TURKIJE & COLON VS. NEDERLAND
 Het Hof stelt dat elke foullering uitgevoerd door autoriteiten een inmenging vormt in het privéleven. Het gebruik van dwangmiddelen om personen te onderwerpen aan een gedetailleerd onderzoek vormt volgens het Hof een duidelijke inbreuk op artikel 8.

Kan wel als:
 (1) Voldoende wettelijke basis is;
 (2) Wet voldoende toegankelijk, precies en voorzienbaar is (bvb. luchthaven, tijdelijk risicogebied door burgemeester ingesteld);
 (3) De discretie beperkt wordt, er voldoende waarborgen zijn tegen misbruik.

Preventieve vrijheidsbeneming

Mag de politie iemand vanuit preventief oogpunt de vrijheid benemen of is het een inbreuk op artikel 5 van het EVRM (R op vrijheid)?

SHIMOVOLOS VS. RUSLAND & LAWLESS VS. IERLAND
 Artikel 5 EVRM laat niet toe om een algemeen preventief beleid te voeren tegen een individu of een categorie van individuen die door de autoriteiten gezien worden als gevaarlijk of geneigd om onwettige handelingen te stellen.

Ook het bestuurlijk vasthouden van individuen voor het vrijwaren van de vrede en de openbare orde wordt door het Hof niet geaccepteerd.

Enkel het voorkomen van concrete en specifieke misdrijven mag door de staten-partijen aangewend worden om de vrijheid van hun burgers te beperken.



Gebruik van de zogn. 'kettling techniek'

'Kettling' houdt in dat betogers omsloten worden door politie om de openbare orde te bewaren.

Schendt het gebruik van de 'kettling techniek' art. 5 van het EVRM (R op vrijheid)?

AUSTIN VS. V.K.

Het Hof redeneert dat in bepaalde omstandigheden de politie gerechtvaardigd kan overgaan tot 'kettling', met name wanneer er een serieuze bedreiging voor de veiligheid en openbare orde bestaat en het gaat om het minst ingrijpende alternatief dat beschikbaar is.

het Hof oordeelt dat het instellen van het cordon hoogstens tot een beperking van de bewegingsvrijheid leidt en dus niet een vrijheidsberoving in de zin van artikel 5 EVRM.

Aanleggen van databank in kader van openbare orde

Hebben de Europese overheden het recht hebben om een database aan te leggen met personen die bekend staan de openbare orde te verstoren?

SHIMOVOLOS VS. RUSLAND

Gerechtvaardigd indien aan voorwaarden (legaliteitstoets, noodzakelijkheidstoets, legitimiteitstoets) in artikel 8 EVRM toetsbaar voldaan is.

Het Hof stelt een aantal waarborgen voor die deel moeten uitmaken van een wet ter oprichting van een database:

- (1) de aard, omvang en duur van mogelijke maatregelen,
- (2) de basis om deze maatregelen te bevelen,
- (3) de bevoegde autoriteiten voor de toestemming, uitvoering en supervisie moeten duidelijk en onvoorwaardelijk omschreven zijn.

Plichten na politiecontact (met dodelijke afloop)

Plichten vanwege de overheid: Onderzoek na politiecontact (met dodelijke afloop)

KELLY E. A. VS. V.K.; HUGH JORDAN VS. V.K.; MCKERR VS. V.K.

Het Hof eist op grond van artikel 2 EVRM dat er ambtshalve een adequaat (grondig, onafhankelijk, voortvarend) onderzoek wordt ingesteld naar politiegeweld met dodelijke afloop.

Hierbij dienen de nabestaanden te worden betrokken en moet afdoende openbaarheid worden verzekerd.

Plichten na politiecontact (met dodelijke afloop)

Plichten vanwege de overheid : Niet stilzitten of niet handelen

OSMAN VS. V.K. & L.C.B. VS. VV.K.
Positieve verplichting kan in bepaalde omstandigheden impliceren dat de overheid, preventieve operationele maatregelen **moet** nemen om een individu wiens leven in gevaar is te beschermen.

Plichten bij de organisatie en opleiding ingeval van openbare orde

Wanneer het geweld in het kader van openbare ordehandhaving betreft, houdt het EHRM rekening met **de gehele organisatie van de operatie (voorbereiding en opleiding agenten, ervaring, uitrusting, materiaal, strategie, ingezette middelen, etc.)**.

GULEC VS TURKIJE; RAMSAHAI VS NEDERLAND
Eén van de gevolgte redenering is bijvoorbeeld dat buitensporig geweld door de overheid soms te maken heeft met het gebrek aan **behoorlijke uitrusting**.

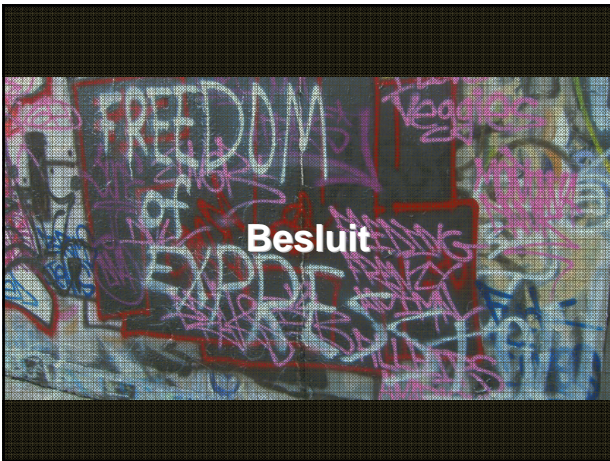
GIULIANI EN GAGGIO VS. ITALIË
Positieve verplichting vanwege de overheid om **preventieve operationele maatregelen** te nemen om zo het leven van betogers te beschermen, maar dat betekent niet dat de burger tegen elke mogelijke levensbedreigende situatie beschermd moet worden.

Excessief geweld bij arrestatie

Lidstaten moeten ervoor zorgen dat er geen excessief geweld wordt gebruikt door de politie bij een arrestatie

TURAN CAKIR VS. BELGIË
« Het Hof heeft er reeds bij herhaling op gewezen dat personen die door de politie worden vastgehouden zich in een kwetsbare situatie bevinden en dat het de plicht is van de overheid hen te beschermen. Een lidstaat is verantwoordelijk voor ieder persoon die zich in een dergelijke situatie bevindt aangezien hij volkomen afhankelijk is van politiefunctionarissen ».

« In de gegeven omstandigheden is het Hof van oordeel dat niet is aangetoond dat de kwetsuren van betrokkene ter gelegenheid van zijn arrestatie kunnen overeenstemmen met een politieel gebruik van geweld dat strikt noodzakelijk was met het gedrag van betrokkene ».



Wet op het Politieambt

Artikel 1. De politiediensten vervullen hun opdrachten onder het gezag en de verantwoordelijkheid van de overheden die daartoe door of krachtens de wet worden aangewezen.

Bij het vervullen van hun opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie, **waken** de politiediensten over de naleving en **dragen zij bij** tot de bescherming van de individuele rechten en vrijheden, evenals tot de democratische ontwikkeling van de maatschappij.

Om hun opdrachten te vervullen, gebruiken zij slechts dwangmiddelen onder de voorwaarden die door de wet worden bepaald.

- Arresten EHRM hebben gevolgen voor de interpretatie van **WPA**;
- **Bestuurlijke vrijheidsberoving**: Moet dit worden bijgesteld?
- Politie ≠ inspanningsverbintenis, = stilaan **resultaatsverbintenis**;
- Inspanning **preventie vooraf**, inspanning **onderzoek achteraf**